

בית המשפט המחוזי בירושלים

2 ינואר 2012

ת"א 3433-09 טיחונוב נ' המשביר לצרכן החדש בע"מ

בפני כב' השופטת תמר בזק-רפפורט

המבקש: קונסטנטין טיחונוב, עו"ד
ע"י ב"כ עו"ד שמעון דיסקין

נגד

המשיבה: המשביר לצרכן החדש בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד יורי נחושטן ורונית רוטברד

חקיקה שאוזכרה:

[חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981: סע' 15\(א\)](#)[תקנות הגנת הצרכן \(מכירות באשראי, מכירה מיוחדת ועסקה ברוכלות\), תשמ"ג-1983: סע' 6](#)[חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006: סע' 16\(ב\), 20\(ג\)](#)**פסק דין**

בקשה להסתלקות מהליך תובענה ייצוגית, לאור הודעת המשיבה בדבר שינוי פרקטיקה באשר לאופן פרסום מחירים, שאודותיה נסובה התובענה.

1. תחילתו של עניין בבקשת המבקש לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה ביום 27.8.09, בשם מי שרכשו מהמשיבה בושם אחר שהוכרזה "מכירה מיוחדת", מבלי שצוין המחיר הקודם למכירה והתקופה בה היה מחיר זה בתוקף, אם היה בתוקף פחות מ-21 ימים רצופים.

2. לטענת המבקש, רכש הוא בושם לרעייתו, אחר שפורסם בידי המשיבה כי בושם מסוג זה נהנה מהנחה של 40%. לטענתו, כדיעבד התברר לו כי במועדים סמוכים נמכר

הבושם בהנחה משמעותית יותר, ולמעשה המחיר בו נמכר לו בפועל היה המחיר הגבוה ביותר בארבעה החודשים שקדמו למועד הגשת התובענה. לטענת המבקש, מדובר בהפרה של סעיף 15(א) לחוק הגנת הצרכן תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הצרכן), הקובע כי:

“עוסק שהודיע ברבים או במקום העסק על מכירה מיוחדת, יבהיר... את המחירם אצלו לפני המכירה...”.

כן לטענתו, מדובר בהפרה של תקנה 6 לתקנות הגנת הצרכן (מכירה באשראי, מכירה מיוחדת ועסקה ברוכלות), תשמ"ג-1983, הקובעת כי:

“עוסק אשר הודיע ברבים או במקום העסק על מכירה מיוחדת של טובין חייב -

(1) לציין בהודעתו את מחיר הטובין ומחירם בעסקו לפני המכירה המיוחדת; לא היה מחיר הטובין שלפני המכירה המיוחדת בתוקף 21 ימים רצופים לפחות לפני התחלת המכירה המיוחדת, יציין העוסק בהודעתו את התקופה שבה היה המחיר בתוקף...”.

עוד נטען, כי מדובר בהטעייה ובהפרת התחייבות חוזית למכירה בהנחה של 40% מהמחיר הקודם, כפי שהיה בפועל. לטענת המבקש בבקשתו, בגין כך זכאית הקבוצה לצו מניעה האוסר על המשיבה להמשיך בפרקטיקה האמורה וכן לצו עשה המחייב את המשיבה ליתן הודעה אודות המחיר הקודם למכירה והתקופה בה היה בתוקף, בעת שנמכרים בשמים במכירה מיוחדת. בנוסף נטען כי קבוצת המיוצגים זכאית לסעד, כאמור בסעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006.

3. המשיבה הגיבה לבקשה וביקשה לסלקה על הסף ולחלופין לדחותה לגופה. בין היתר הוסבר, כי הפרסום אודות שיעורי הנחה באחוזים מתייחס לשיעור הנחה מ"מחיר קטלוגי". נטען, כי קיים קושי מובנה בבקשה לתביעה ייצוגית הנסמכת על טענת הטעייה, באשר ההטעייה היא אינדיבידואלית ובוודאי לא ניתן לפסוק פיצוי ללא הוכחת ההטעייה האינדיבידואלית. כמו-כן נטען בהמשך, כי תנאי השוק בשיווק בשמים מחייבים לעיתים שינויים תכופים במחירים, דבר המכביד מאוד על מהלך הפרסום המחיר הקודם למכירה, בכל שינוי ושינוי, מה גם, כך נטען, שלא קיימת חובה חוקית לפרסם כאמור.

4. בדיון מיום 14.9.10, בעקבות הערות בית המשפט (כב' השופט ענבר), החליט התובע לצמצם את הבקשה לאישור התובענה לעילה של הפר חובה חקוקה. בישיבה מיום 8.11.11, שהתקיימה בפניי לאחר שהועבר התיק לטיפול, שב ב"כ המבקש והבהיר כך:

"מבחינת העילות, נותרה עילה אחת, והיא – הפרת חובה חקוקה. מבחינת סעדים כספיים, לאחר ששמענו את הערת כב' השופט ענבר בדבר הקושי בפסיקת פיצוי כספי לטובת אנשים שנפגעו בעבר, אנו חוזרים בנו מן הדרישה לחייב הנתבע בסעד כספי, לטובת חברי הקבוצה. עם זאת, אנו עומדים על דרישתנו לסעד לטובת הציבור. השאלה האם הסעד לטובת הציבור יהיה סעד כספי או אחר, נתונה לשיקול דעת בית המשפט".

5. לאחר שנחקרו המצהירים בתיק זה בישיבה מיום 8.11.11, הצעתי לצדדים כי יבואו בדברים, על מנת להגיע להסכמה באשר לאופן הראוי לפרסום מחירי הבשמים, על דרך הבהרה כי מדובר בהנחה ממחיר קטלוגי; יידוע בדבר המחיר הקטלוגי; וכן הבהרה לציבור אודות מתווה פרסום ההנחות.

6. הצדדים לא הגישו הודעה מוסכמת, אולם בעקבות כך, ביום 1.12.11 הודיעה המשיבה כי על מנת שתעמוד בהוראות [חוק הגנת הצרכן](#), אף בהתאם לפרשנותו של המבקש, יעשה פרסום מחירי הבשמים בסניפי המשיבה כך שעל כל שילוט המציין הנחה על מוצרים מסוימים, יצוין במפורש כי "לצורך קבלת פרטים בדבר מחירי המוצרים מ-21 הימים הקודמים ניתן לפנות לקופה הראשית בסניף". הקופה הראשית בכל סניף תצויד במידע המתאים לגבי מחיריהם השונים של המוצרים בתקופה של 21 הימים הקודמים. כמו-כן, במסמך תגובה מיום 12.12.11 הוסיפה המשיבה והודיעה, כי על גב שילוט ההנחה ייכתב כי ההנחה ניתנת מהמחיר הקטלוגי. זאת ועוד, בדיון מיום 22.12.11 הובהר מפי ב"כ המשיבה, כי הפרסומים האמורים ייעשו בגודל מתאים, על מנת להשיג את תכלית הפרסום. ב"כ המשיבה הודיע כי בכוונת מרשתו לנהוג בדרך זו, ללא קשר לתוצאות הליך זה. בכל מקרה כך תנהג מרשתו, ומבלי להודות בטענות המבקש, תוך 30 יום מסיום ההליך.

7. בעקבות הודעת המשיבה בדבר הצעדים שבכוונתה לנקוט בנושאים שמעלה הבקשה לאישור תובענה ייצוגית שבפניי, הודיע המבקש כי מעוניין הוא להסתלק מן

התובענה, ומבקש כי ייפסקו לזכותו הוצאות. המבקש הסכים כי תובענתו האישית תידחה, ואף הוגשו, לבקשת בית המשפט, תצהירים מטעם המבקש ובא-כוחו בהתאם [לסעיף 16\(ב\) לחוק תובענות ייצוגיות](#), תשס"ו-2006, שבהם הובהר כי המבקש ובא-כוחו לא קיבלו כל טובת הנאה במישרין או בעקיפין בקשר עם ההסתלקות. ב"כ המשיבה איננו מתנגד, מטבע הדברים, להסתלקות המבקש מן התובענה, והודיע כי לא יעמוד על פסיקת הוצאות לזכות מרשתו בקשר לכך. כמו-כן, מבקש הוא שמהלך ההסתלקות לא יהיה כרוך בפרסום לצורך איתור מייצג חלופי או תובע חלופי, לאור הנסיבות בהן מסתיים העניין.

8. לנוכח הודעת בא-כוח המשיבה בדבר שינוי התנהלותה בנושאים שעליהם נסוב ההליך, סבורני כי יש מקום להיעתר לבקשת המבקש ולאפשר לו להסתלק מן התובענה. הפרקטיקה שהמשיבה מתכוונת לאמץ מעתה מטיבה עם הצרכן לעומת הפרקטיקה שנהגה עד עתה. כך, כאמור, התחייבה המשיבה להבהיר בכתובים כי כאשר מפורסמים אחוזי הנחה ממחירי בשמים, מדובר בהנחה ממחיר קטלוגי, נתון שמאפשר לקונה הבנה מושכלת של הנתונים שבפניו בעת הרכישה. אף מתן אפשרות לקונה לבדוק וליידע מה היה המחיר הקודם למחיר הנוהג עתה, כפי שהתחייבה המשיבה לעשות, עולה בקנה אחד עם המטרות שבבסיס הוראות [חוק הגנת הצרכן](#), והתקנות שעל פיו. אמנם המידע לא יתפרסם בשלט המחיר עצמו, אלא יהיה זמין בקופה הראשית, אולם זמינות המידע בקופה הראשית תאפשר לצרכן שיחפוץ בכך ליידע אל נכון את נסיבות העסקה המוצעת לו. בהקשר זה יוער, כי התחייבות המשיבה בדבר פרסום מחיר קודם הינה גורפת ואיננה מוגבלת אך ל"מכירה מיוחדת" כמשמעה [בחוק הגנת הצרכן](#), ואף בהיבט זה יהיה ציבור הלקוחות נשכר. זאת, לנוכח גודל המונח "מכירה מיוחדת" [בחוק הגנת הצרכן](#), שכלל לא ברור שחל על מקרים כגון אלו להם טוען המבקש בבקשתו, בהם מחיר המכירה המוצע עולה על זה שנהג בפועל בתקופה הקודמת.

9. אחר שהודיעה המשיבה כי בכוונתה לשנות את דרכיה, בקשת המבקש להסתלק מן התובענה נראית מוצדקת וראויה, ואין לכפות עליו המשך ההליך לאור ההישגים שהושגו עד לשלב זה. לאור הישגים אלו, אף אינני רואה הצדקה להורות על פרסום בעיתונות לצורך איתור תובע חלופי ומייצג חלופי, ובוודאי שאין הצדקה להכניס את הצדדים או מי מהם להוצאות הכרוכות בכך.

אשר לפסיקת שכר למבקש ולבא-כוחו – לנוכח מכלול הנסיבות כפי שפורטו לעיל, תשלם המשיבה למבקש ולבא-כוחו שכר טרחה בסך כולל של 40,000 ₪.

בהסכמת המבקש, נדחית תובענתו האישית, והבקשה לאישור תביעה ייצוגית נמחקת.

ניתן היום, ז' בטבת תשע"ב, 2 בינואר 2012, בהעדר הצדדים.

תמר בזק רפפורט 54678313-3433/09
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן